

REGELS EN RICHTLIJNEN VOOR DE TENTAMENS, PRACTICA EN EXAMENS IN DE FACULTEIT DER WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

Artikel 1 Toepassingsgebied

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens, practica en examens in de bacheloropleidingen Biologie, Biofarmaceutische Wetenschappen, Scheikunde, SMST, Wiskunde, Natuurkunde, Sterrenkunde en Informatica, waarin begrepen de propedeuse-examens, in de masteropleidingen Biology, Bio Pharmaceutical Sciences, Chemistry, Life Science & Technology Leiden, Mathematics, Physics, Nanoscience, Astronomy, Computer Science, ICT & Business en Mediatechnology en in de doctoraalopleidingen en minoren van de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen, hierna te noemen: de opleiding.

Artikel 2 Begripsomschrijving

Onder de in deze regels en richtlijnen voorkomende begrippen worden de begrippen verstaan, zoals deze worden gedefinieerd in de Onderwijs- en Examenregelingen voor de bachelor en master opleidingen van de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: examenregeling

Artikel 3 Dagelijkse gang van zaken van de examencommissie

De examencommissie wijst uit haar midden een lid aan dat belast is met de behartiging van de dagelijkse gang van zaken van de examencommissie.

Artikel 4 Voorkennis

Indien een opleiding aanvullende voorwaarden kent voor deelname aan onderdelen van de opleiding worden die voorwaarden omschreven in de bijlage.

Artikel 5. Deelname aan keuzeonderdelen

1. Indien deelname aan keuzeonderdelen van de bacheloropleiding die door de opleiding worden verzorgd beperkt is, wordt de volgorde van plaatsing bepaald door de mate van studievertraging, met dien verstande dat studenten die hun propedeuse in één jaar hebben gehaald en die verder ook geen studievertraging kennen als eersten worden geplaatst.
2. Indien de opleiding afspraken kent voor de deelname aan en/of de beoordeling van onderzoekstages wordt dat vermeld in de bijlage.

Artikel 6 Afnemen tentamens

1. Elk tentamen wordt afgenomen door de examinator of examinatoren die daartoe door de examencommissie is of zijn aangewezen.
2. Mondelinge tentamens worden in de regel door één examinator afgenomen. Op verzoek van de student kan het mondeling tentamen worden afgenomen door twee of meer examinatoren.
3. De examencommissie kan besluiten dat een bepaald mondeling tentamen door meer personen tezamen zal worden afgelegd indien de te examineren personen daarmee instemmen.

Artikel 7 Tijdstippen van tentamens

1. Schriftelijke tentamens worden afgenomen op de tijdstippen, die ten minste twee maanden voor de aanvang van het betreffende cursusjaar door de examencommissie zijn vastgesteld, gehoord de desbetreffende examinatoren.
2. Van het bepaalde in het voorgaande lid kan worden afgeweken indien de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijze niet worden geschaad.
3. Mondelinge tentamens worden op een door de desbetreffende examinerator/examinatoren te bepalen tijdstip afgenomen, na overleg met de betrokken student.
4. Het bepaalde in het derde lid is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op toetsingen die anders dan schriftelijk of mondeling plaats vinden.

Artikel 8 Aanmelding voor een tentamen of practicum

1. De student participeert actief in alle activiteiten van een onderwijsonderdeel en maakt gebruik van de eerste (deel)tentamengelegenheid.
2. Aanmelding voor een schriftelijk tentamen of practicum is niet noodzakelijk, tenzij dit door de examinerator(en) of practicumleiding ten minste zes weken van tevoren is bekendgemaakt.
3. Indien aanmelding noodzakelijk wordt geacht vindt deze aanmelding plaats volgens een door de opleiding voorgeschreven procedure, uiterlijk een week voordat het tentamen zal plaatsvinden c.q. het practicum zal beginnen, tenzij bij de bekendmaking anders wordt vermeld. De examinerator/practicumleiding kan in bijzondere gevallen toestaan dat een latere aanmelding niettemin als tijdig wordt aangemerkt. Terugtrekking voor het tentamen of het practicum waarvoor men zich heeft aangemeld is toegestaan, mits de student zich uiterlijk 1 werkdag vóór het tijdstip van het afnemen van het tentamen of het practicum bij de desbetreffende examinerator(en)/practicumleiding heeft afgemeld. Bij niet tijdig aanmelden of na afmelden voor een practicum kan een uiteindelijk toch gewenste deelname in het betreffende studiejaar niet worden gegarandeerd.
4. Per onderwijsonderdeel wordt één tentamengelegenheid plus één hertentamengelegenheid geboden. Indien de student niet bij één van deze gelegenheden slaagt zal de examencommissie bepalen of er nog een extra gelegenheid wordt geboden en zo ja, onder welke voorwaarden. De student moet daartoe via de studieadviseur een verzoek indienen.

Artikel 9a De orde tijdens een tentamen

1. De examencommissie draagt ervoor zorg dat ten behoeve van de schriftelijke examinering surveillanten worden aangewezen, die erop toezien dat het tentamen in goede orde verloopt. De examencommissie kan deze zorg opdragen aan de desbetreffende examinerator(en).
2. De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.
3. Aanwijzingen van de examencommissie c.q. de examinerator(en) of surveillant(en), die voor de aanvang van het tentamen zijn bekendgemaakt, alsmede aanwijzingen die tijdens het tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan worden gegeven, dienen door de student te worden opgevolgd.
4. Een student die niet voldoet aan de in lid 2 of 3 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie c.q. de examinerator(en) worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende tentamen. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een definitief besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

5. De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden.
6. De examenopgaven mogen door de examinandus na afloop van het tentamen worden meegenomen, mits de examiner(en) of surveillant(en) daar toestemming toe gegeven hebben.

Artikel 9b De orde tijdens een practicum

1. De practicumleiding zorgt ervoor dat ten behoeve van de practicumproeven zonnodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum in goede orde verloopt.
2. De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.
3. De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.
4. Een student die niet voldoet aan de in lid 2 of 3 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende practicum. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

Artikel 10 Fraude

1. In geval van fraude tijdens het afleggen van een tentamen of volgen van een practicum kan de examiner of practicumleiding de student uitsluiten van verdere deelneming aan dit tentamen of practicumonderdeel.
2. De beslissing inzake uitsluiting wordt genomen naar aanleiding van het schriftelijk verslag van de surveillant of practicumassistent van de geconstateerde of vermoede fraude.
3. In spoedeisende gevallen kan de examiner een voorlopige beslissing tot uitsluiting nemen op grond van een mondeling verslag van de surveillant. Hij draagt er zorg voor dat dit verslag terstond na afloop van het tentamen op schrift wordt gesteld en in afschrift aan de student wordt verstrekt.
4. De student kan aan de examencommissie schriftelijk verzoeken de uitsluiting ongedaan te maken. Bij dit verzoek voegt hij een afschrift van het verslag, bedoeld in het derde lid, en desgewenst zijn commentaar daarop.
5. Voordat de examencommissie een beslissing neemt op een verzoek, als bedoeld in het vijfde lid, stelt zij de student en de examiner in de gelegenheid te worden gehoord.
6. Een uitsluiting heeft tot gevolg, dat geen uitslag wordt vastgesteld voor het hierboven genoemde tentamen of practicumonderdeel.
7. Ingeval de examencommissie van oordeel is dat de uitsluiting van deelname aan het tentamen of practicum terecht is geschied, kan zij de student voor een nader te bepalen termijn uitsluiten van verdere deelname aan tentamens, practica of examens; deze uitsluiting geldt ten hoogste voor een jaar nadat de fraude is geconstateerd.

Artikel 11 Vragen en opgaven

1. De vragen en opgaven van een tentamen gaan de tevoren bekendgemaakte bronnen waaraan de examenstof is ontleend, niet te buiten. Deze bronnen worden voor of bij de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt, in hoofdzaak bekendgemaakt. Uiterlijk een maand voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
2. De vragen en opgaven van een tentamen zijn zo evenwichtig mogelijk gespreid over de tentamenstof en representeren de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.

3. De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk, en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.
4. De examinerator c.q. examineratoren verstrekt (verstrekken) van ieder door hem (hen) afgenomen schriftelijk tentamen of schriftelijke toets een exemplaar met de gestelde vragen en opgaven aan de examencommissie.

Artikel 12 Beoordeling

1. De beoordeling van schriftelijke tentamens en practica geschiedt aan de hand van tevoren vastgestelde en eventueel naar aanleiding van het te beoordelen werk bijgestelde normen.
2. De wijze van beoordeling is zodanig dat de student kan nagaan hoe het cijfer van zijn tentamen of practicum tot stand is gekomen.
3. De beoordeling van de tentamens of practica wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot 10; afronding op een half is echter mogelijk met uitzondering van het cijfer 5½.
De betekenis van de cijfers is als volgt:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = juist onvoldoende	10 = uitmuntend
4. Indien een tentamen in de vorm van deeltentamens wordt afgelegd, dient voor elk onderdeel ten minste het cijfer 5.0 te worden behaald. Deeltentamens voor een vak zijn alleen onderling compenseerbaar. Indien een deeltentamen uit een practicum bestaat, dient voor dat deeltentamen ten minste het cijfer 6 te worden behaald, tenzij anders vermeld wordt. Voor het gehele tentamen geldt de gebruikelijke eis.
5. De beoordeling van practica (inclusief stages) geschiedt op grond van een practicumverslag van de student, de door hem bij het practicum getoonde praktische vaardigheden en/of een mondelinge presentatie over de resultaten van het praktisch werk, dit alles in het licht van het vooraf gestelde leerdoel.
6. Ingeval in hetzelfde tentamen of practicum een of meer onderdelen al dan niet op dezelfde tijd door meer dan één examinerator worden beoordeeld, beoordelen die examineratoren aan de hand van dezelfde normen. Zo nodig wijst de examencommissie een voor het examineren eerstverantwoordelijke examinerator aan.
7. De beoordeling van een scriptie, al of niet met bijbehorende colloquiumpresentatie, geschiedt door twee examineratoren, waarvan één specifiek deskundig is op het gebied van het onderwerp.
8. De beoordeling van een afstudeerverslag (master's thesis) geschiedt door ten minste twee examineratoren, waarvan er één niet direct bij de begeleiding van de student is betrokken. Het verslag wordt publiekelijk gepresenteerd met gelegenheid tot discussie.

Artikel 13 Vrijstellingen

1. Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een tentamen, practicum of examen wordt door de student schriftelijk en met redenen omkleed ingediend bij de examencommissie.
2. De examencommissie hoort de desbetreffende examinatoren alvorens te beslissen over het verzoek.
3. Een besluit de vrijstelling geheel of gedeeltelijk niet te verlenen, wordt door de examencommissie niet genomen dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord.
4. Een gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft tot gevolg dat voor dat vak of het gedeelte daarvan geen cijfer wordt vastgesteld, maar dat het woord "vrijstelling" wordt vermeld op de cijferlijst behorende bij de examendocumenten.
5. De examencommissie beslist binnen een maand na ontvangst van het verzoek. De student wordt onverwijld van de beslissing in kennis gesteld.

Artikel 14 Het studiebegeleidingsplan

Elke opleiding heeft een studiebegeleidingsplan dat door het faculteitsbestuur wordt vastgesteld. Dit plan regelt in de propedeutische fase in ieder geval het volgende:

- a. het kennismakingsgesprek, dat vóór eind september - in bijzondere gevallen te verlengen tot eind oktober - met elke student afzonderlijk wordt gehouden, die voor het eerst voor de propedeutische fase van de opleiding wordt of is ingeschreven;
- b. het mentoraat ten behoeve van eerstejaars. Daartoe aangewezen docenten zijn verantwoordelijk voor de structurering van de studieomgeving, bieden ondersteuning bij het leren studeren, en vormen voor de eerstejaarsstudenten het eerste aanspreekpunt van de opleiding.
- c. het - op verzoek van de student - aanbieden van een aan de omstandigheden aangepast studieplan aan studenten bij wie de studievoortgang gehinderd wordt door persoonlijke omstandigheden;
- d. een vroege toets van eerstejaars in de periode begin oktober tot medio november en een aantal tentamens voor medio januari;
- e. het eerste studieadvies, dat voor voltijdstudenten uiterlijk op 31 januari schriftelijk aan elke student die voor het eerst voor de propedeutische fase van de opleiding is ingeschreven, wordt uitgebracht;
- f. het tweede advies dat in het eerste jaar van inschrijving schriftelijk aan elke student wordt uitgebracht;
- g. het eindadvies bedoeld in artikel 7.8b, derde lid van de WHW dat uiterlijk 31 augustus van het eerste studiejaar schriftelijk aan elke student die voor de propedeutische fase van de opleiding is ingeschreven, wordt uitgebracht.
- h. het uitgestelde eindadvies dat aan de daarvoor in aanmerking komende student uiterlijk aan het einde van tweede jaar van diens inschrijving voor de propedeutische fase van een opleiding wordt uitgebracht.
- i. het uitnodigen van de student voor een gesprek vóór 31 januari als het advies bedoeld onder e. negatief is.
- j. het uitnodigen van de student voor een gesprek - voor het uitbrengen van het studieadvies bedoeld onder g. - als dat advies negatief is.
- k. het uitnodigen van de student voor een gesprek - voor het uitbrengen van het studieadvies bedoeld onder h. - als dat advies negatief is.

Het studiebegeleidingsplan wordt opgenomen in de studiegids van de betreffende opleiding. Voor deeltijdstudenten wordt op individuele basis een aangepast studieplan

opgesteld uitgaande van de regeling bindend studieadvies zoals door het College van Bestuur vastgelegd.

Artikel 15 Het dossier

1. De examencommissie houdt van iedere student die voor de propedeutische fase van de opleiding is ingeschreven, een dossier bij. In dit dossier worden opgenomen: een beknopte schriftelijke weergave van elk formeel contact van de opleiding met de student, waaronder in ieder geval het kennismakingsgesprek en de drie of vier adviesmomenten.
2. Elke student dient tijdig bij de studieadviseur van de opleiding melding te maken van de persoonlijke omstandigheden, die aanleiding zouden kunnen vormen om van het verbinden van een afwijzing aan het advies, bedoeld in artikel 7.8b, eerste lid WHW, af te zien.
3. In het dossier wordt een aanduiding van de persoonlijke omstandigheden van de student, als bedoeld in art. 7.8b, derde lid WHW opgenomen, alsmede indien van toepassing het aan de persoonlijke omstandigheden aangepaste studieplan dat de opleiding met de student heeft vastgelegd.
4. Indien een student in aanmerking komt voor een uitgesteld studieadvies zoals bedoeld in artikel 14 onder h., kan de student de examencommissie verzoeken om het curriculum van de propedeuse aan te passen door uitruil met examenonderdelen van gelijke omvang uit het curriculum van de andere bachelorjaren.
5. Elke student heeft het recht zijn dossier bedoeld in lid 3 in te zien en desgewenst zijn bezwaren tegen de inhoud van hetgeen daarin is opgenomen, daaraan toe te voegen.

Artikel 16 Het studieadvies

1. Het eindadvies zoals bedoeld in artikel 14 onder g. is positief als op het moment dat het advies wordt uitgebracht de propedeuse van de betreffende opleiding is afgerond.
2. Het advies zoals bedoeld in artikel 14 onder g. is negatief en afwijzend indien op het moment dat het advies wordt uitgebracht minder dan 40 EC van de propedeutische fase van de betreffende opleiding zijn behaald.
3. Het advies zoals bedoeld in artikel 14 onder g. is negatief en afwijzend indien de student 40 of meer EC heeft behaald, maar niet heeft voldaan aan de voor de betreffende opleiding in de bijlage vastgestelde aanvullende eisen.
4. Het uitgestelde advies zoals bedoeld in artikel 14 onder h. wordt uitgebracht indien het advies bedoeld in artikel 14 onder g. noch positief noch negatief is, dan wel negatief is maar niet afwijzend.
5. Het in artikel 14 onder h. bedoelde uitgestelde advies is positief als op het moment dat het advies wordt uitgebracht de propedeuse van de betreffende opleiding is afgerond.
6. Het in artikel 14 onder h. bedoelde uitgestelde advies is negatief en afwijzend als een voor een voltijdse opleiding ingeschreven student de propedeuse voor de betreffende opleiding nog niet heeft afgerond aan het einde van het tweede jaar van inschrijving;
7. Aan het advies zoals bedoeld in artikel 14 onder g. en 14 onder h. wordt geen afwijzing verbonden indien de bacheloropleiding gemeenschappelijk met een andere instelling van hoger onderwijs wordt aangeboden.
8. Aan het advies zoals bedoeld in artikel 14 onder g. en 14 onder h. wordt geen afwijzing verbonden indien persoonlijke omstandigheden van de student, opgenomen in het dossier als bedoeld in artikel 15, lid 3, de oorzaak zijn geweest van het niet behalen van de in artikel 14 onder g. genoemde norm van 40 EC dan wel het propedeuse-examen niet wordt behaald in de in lid 6 genoemde termijn. Indien een persoonlijk studieplan zoals bedoeld in artikel 15, lid 3, aanwezig is, wordt het al dan niet verbinden

van een afwijzing aan de bedoelde adviezen in bedoelde situatie bepaald door de behaalde studieresultaten te vergelijken met het persoonlijke studieplan.

9. De afwijzing geldt gedurende de vier studiejaar na het studiejaar waarin het advies is uitgebracht.

10. Indien een afgewezen student zich na vier of meer studiejaar opnieuw voor de propedeutische fase van de betreffende opleiding inschrijft, wordt deze inschrijving aangemerkt als diens eerste inschrijving.

11. De afwijzing geldt tevens voor die opleidingen waarmee de opleiding de propedeuse gemeen heeft.

12. Indien aan het advies een afwijzing wordt verbonden, wordt de betrokken student in dat advies tevens gewezen op andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 17 Overige bepalingen studieadvies

1. Aan een student van wie vóór 31 januari van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een opleiding, het schriftelijke verzoek tot uitschrijving is ontvangen - en die feitelijk per 1 maart wordt uitgeschreven -, wordt geen advies, als bedoeld in artikel 14 onder g. uitgebracht. Indien bedoelde student zich opnieuw voor de propedeutische fase van de betreffende opleiding inschrijft, wordt deze inschrijving aangemerkt als diens eerste inschrijving.

2. De examencommissie kan artikel 16 buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het belang dat deze regeling beoogt te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

3. Een negatief bindend studieadvies voor de opleiding sterrenkunde is eveneens van toepassing voor de opleiding natuurkunde en, omgekeerd, een negatief bindend studieadvies natuurkunde geldt eveneens voor sterrenkunde.

Artikel 18 Aanmelding examens

1. Deelname aan het propedeutisch examen vindt automatisch plaats door deelname aan een tentamen van de propedeuse, tenzij de student de studie voortijdig beëindigt. De uitreiking van het getuigschrift vindt plaats op de data die daarvoor worden aangegeven in de studiegids van de opleiding.

2. Deelname aan het bachelorexamen vindt automatisch plaats door deelname aan een tentamen van de bacheloropleiding, tenzij de student de studie voortijdig beëindigt. De uitreiking van het getuigschrift vindt plaats op drie data die daarvoor worden aangegeven in de studiegids van de opleiding. De student kan de examencommissie verzoeken de uitslag van het bachelorexamen te bepalen op een ander moment dan de vooraf vastgestelde examendata; het beargumenteerd verzoek moet ten minste vijf weken voor de gewenste examendatum ingediend worden.

3. Deelname aan het masterexamen vindt plaats na aanmelding bij de facultaire studentenadministratie ten minste vijf weken voor de gekozen examendatum. Mogelijke examendata worden aangegeven in de studiegids van de opleiding.

4. Deelname aan het doctoraalexamen vindt plaats na aanmelding bij de facultaire studentenadministratie ten minste vijf weken voor de gekozen examendatum. Mogelijke examendata worden aangegeven in de studiegids van de opleiding.

5. Terugtrekking voor een examen is te allen tijde toegestaan.

6. De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat een latere aanmelding niettemin als tijdig wordt aangemerkt.

Artikel 19 Vaststelling uitslag propedeutisch examen

De examinandus is voor het propedeutisch examen van de opleiding geslaagd indien de

examencommissie heeft vastgesteld dat de tentamens zodanig zijn afgelegd dat alle onderdelen van het examen met voldoende resultaat (cijfer 6 of hoger), onverminderd het bepaalde krachtens artikel 13 van deze regeling. Indien de opleiding een slaagregeling voor het propedeutisch examen kent staat deze vermeld in de bijlage.

Artikel 20 Vaststelling uitslag bachelorexamen

De examinandus is voor het bachelorexamen van de opleiding geslaagd indien de examencommissie met in achtneming van artikel 12, lid 4, en de verleende vrijstellingen, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het bachelorexamen met voldoende resultaat (cijfer 6 of hoger) zijn afgelegd. Indien de opleiding een slaagregeling voor het bachelor examen kent staat deze vermeld in de bijlage.

Artikel 21 Vaststelling uitslag masterexamen

1. Een ondervraging van de examinandus ter zitting van de examencommissie kan deel uitmaken van het masterexamen.
2. De examinandus is voor het masterexamen van de opleiding geslaagd indien de eventuele ondervraging genoemd in lid 1 heeft plaatsgevonden en de examencommissie met in achtneming van artikel 12, lid 4, en de verleende vrijstellingen, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het masterexamen met voldoende resultaat (cijfer 6 of hoger) zijn afgelegd.

Artikel 22 Vaststelling uitslag doctoraalexamen

1. Een ondervraging van de examinandus ter zitting van de commissie genoemd in art 21, lid 1, kan deel uitmaken van het doctoraalexamen.
2. De examinandus is voor het doctoraalexamen van de opleiding geslaagd indien de eventuele ondervraging genoemd in lid 1 heeft plaatsgevonden en de examencommissie met in achtneming van artikel 12, lid 4, en de verleende vrijstellingen, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het doctoraalexamen met voldoende resultaat (cijfer 6 of hoger) zijn afgelegd. Indien de opleiding een slaagregelingen voor de doctoraal examens kent staat deze vermeld in de bijlage.

Artikel 23 Diploma en bijlagen

1. Nadat door de examencommissie is vastgesteld dat de examinandus voor het betreffende examen is geslaagd, wordt het judicium van het examen vastgesteld op basis van het naar studiepunten gewogen gemiddelde van de examenonderdelen.
2. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt een diploma en een diplomasupplement uitgereikt. Deze documenten worden ondertekend door twee leden van de examencommissie.
2. In het diplomasupplement worden de tot het examen behorende vakken vermeld alsmede het niveau van de vakken en het eindcijfer dat daarvoor is behaald. Daarenboven worden vermeld niet tot het examen behorende onderdelen waarin (voordat over de uitslag van het examen is beslist) op verzoek van de student is geëxamineerd, mits die onderdelen met goed gevolg zijn afgelegd.
3. Ingeval de geëxamineerde vóór of tijdens het afleggen van het examen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, met inachtneming van het gestelde in artikel 24, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden "cum laude".

Artikel 24 Cum laude/met lof

1. Aan de uitslag van een examen kan naar het oordeel van de examencommissie het predicaat "cum laude" ('met lof') worden verbonden, indien een eindcijfer is behaald met een naar studiepunten gewogen gemiddelde gelijk aan of hoger dan 8,50.

Artikel 25 Maatstaven

De examencommissie c.q. examiner neemt bij haar/zijn beslissingen tot richtlijn de volgende maatstaven en weegt bij strijdigheid het belang van de ene maatstaf tegen de andere af:

- a. het behoud van kwaliteits- en selectie-eisen van een examen of tentamen;
- b. doelmatigheidseisen, onder meer in een streven om onnodig tijdverlies voor studenten bij de voorbereiding van een examen of tentamen zoveel mogelijk te voorkomen;
- c. mildheid jegens studenten die door omstandigheden buiten hun schuld in de voortgang van hun studie vertraging hebben ondervonden.

Artikel 26 Beroepsrecht

1. Bij formele klachten met betrekking tot de uitvoering van de regels en richtlijnen voor de tentamens, practica en examens van de opleiding dient men zich te wenden tot de examencommissie.
2. Tegen beslissingen van de examencommissies van de opleidingen kan men in beroep bij het College van Beroep voor de Examens van de Universiteit Leiden.

Artikel 27 Mandaat

Alle bevoegdheden door of krachtens de wet, de onderwijs- en examenregeling, of deze regels en richtlijnen toegekend aan de examencommissie, kunnen door deze gemandateerd worden aan docenten van de opleiding of aan commissies waarvan ten minste twee docenten van de opleiding deel uitmaken. Dit mandaat wordt schriftelijk vastgelegd.

Artikel 28 Wijzigingen in deze regels en richtlijnen

Geen wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad. Wijzigingen kunnen bij enkelvoudige meerderheid van stemmen door de examencommissie worden vastgesteld.

Artikel 29 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 31 augustus 2009.